यद्यप्यस्य विचेष्टितम् &c. (comm.: यद्यपि शत्रुवञ्चनप्रधानं &c.). [5] Making peace or alliance (*Wilson*). E. धा with सम् and अभि, krit aff. ल्युट्.

अभिसन्धि Tatpur. f. (-न्धिः) [1] Speaking, saying, declaring (with the implied sense of *deliberateness*); e. g. *Śankara* (on the passage of the *Chh. Up.* quoted s. v. अभिसन्धा) ..... स दह्यते ऽथ हन्यते राजपुरुषैः स्वकृतेनानृताभिसंधिदोषेण .....। यदात्माभिसन्धनभिसंधिकृते मोक्षबन्धने (liberation or bondage caused by a — righteous — or by a false declaration) ..... तत्सत्यं स आत्मा &c.; or *Sáhityad.*: अभिवलमभिसंधिश्छलेन यः. [2] Intent, purpose, aim, interest in an object; e. g. *Śankara* (on the *Ved. Sútra*: अदृष्टानियमात्): .....अहमिदं फलं प्राप्नवानीदं परिहराणि। इत्थं प्रयते। इत्थं करवाणीत्येवंविधा अभिसंधाद्यः प्रत्यात्मं प्रवर्तमाना अदृष्टस्यात्मनां च स्वस्वामिभावं नियंस्यन्तीति। नेत्याह॥ (*Sútra*:) अभिसंधादिष्वपि चैवम्; or *Ved. Sútra*: न च कार्ये प्रतिपत्त्यभिसंधिः (*Anúpanar. Śirom.*: प्रजापतेः सभां वेश्म प्रपद्ये। इति प्रतिपत्त्यभिसंधिः प्राप्तिसंकल्पः); or *Gautama*: अभिसंधिमात्रात्पुत्रिकेत्येकेषाम् 'some say that a पुत्रिका (q. v.) may be appointed merely by intention' (another category being the पुत्रिका appointed by an express declaration; comp. *Kullúka*: अभिसंधिमात्रकृता। वाग्व्यवहारेण न कृता); or *Śántip. Mahábh.*: यः करोत्यनभिसंधिपूर्वकं (unintentional) तच्च निर्णुदति यत्पुरा कृतम्। नाप्रियं तदुभयं कुतः प्रियं तस्य तज्जनयतीह कुर्वतः; or *Mitáksh.*: ननु कामकृते प्रायश्चित्ताभावात्कथं व्यवहार्यत्वं तदभावस्यानभिसंधिकृते ऽपराधे प्रायश्चित्तमिति वसिष्ठवचनात्. Comp. also the inst. s. v. अभिसंहित. [3] Implied sense, bearing (of a sentence &c.); used thus frequently by commentators, e. g. *Mitáksh.* (on *Yájnav.* 2. 27. or 61. or 96.) or the *Dattakamím.* (p. 17. 27. 29. on passages in law-books): अयमभिसन्धिः 'such is the sense of the passage'. [4] Belief, opinion (with the implied sense of *erroneousness*); e. g. *Bhaṭṭik.*: ददंश ताम्राम्बुरुहाभिसंधिस्तृष्णातुरः पाणितले ऽपि धृष्णुः 'the impudent bee parched with thirst bit her in the palm of her hand, believing it to be a red lotus' (*Jayam.*: रक्तपद्ममेतदित्यभिसंधिरभिप्रायो यस्य भृङ्गस्य स). [[5] Joint junction. [6] Making peace or alliance. [7] Cheating, deceiving (*Wilson*).] E. धा with सम् and अभि, krit aff. कि.

अभिसमवाय Tatpur. m. (-यः) Association, aggregation, collection; e. g. *Jaimini Sútra*: अर्थान्तरे विकारः स्याद्देवतापृथक्त्वादेकाभिसमवायात्स्यात्. E. इ (इण्) with अव-सम् and अभि, krit aff. घञ्.

अभिसम्पत्ति Tatpur. f. (-त्तिः) The being effectuated, the becoming of; e. g. *Kátyáy. Śrautas.*: अचयनं वा चित्यस्याहवनीयाभिसंपत्तेः. Comp. the following. E. पद् with सम् and अभि, krit aff. क्तिन्.

अभिसम्पद् Tatpur. f. (-त्) The same as the preceding; e. g. *Śatapathabr.*: तेषां परार्धा शक्वर्येतामभिसंपदं तस्मात्सप्त यजूंषि भवन्ति. E. पद् with सम् and अभि, krit aff. क्विप्.

अभिसम्पन्न Tatpur. m. f. n. (-न्नः-न्ना-न्नम्) Become, complete, perfect; e. g. *Rigv. Prátiś.*: अनुष्टुब्दे च गायत्र्यावेष आनुष्टुभः स्मृतः। विराजावभिसंपन्नः पद्याचर्ये स उत्थितः. E. पद् with सम् and अभि, krit aff. क्त.

अभिसम्पराय Tatpur. m. (-यः) Futurity; e. g. *Lalitav.*: आनन्द आह। का पुनर्भगवंस्तथारूपाणामसत्पुरुषाणां गतिर्भविष्यति को ऽभिसंपरायः. E. इ (इण्) with परा-सम् and अभि, krit aff. घञ्.

अभिसम्पात Tatpur. m. (-तः) [1] Concourse, confluence; e. g. *Śabdaratnáv.*: वृष्टिधाराभिसंपात आसारः परिकीर्तितः. [2] War, battle (*Amarak.*, *Hemach.*). E. पत् with सम् and अभि, krit aff. घञ्.

अभिसम्बद्ध Tatpur. m. f. n. (-द्धः-द्धा-द्धम्) Connected, joined, relating to; e. g. *Patanjali* (on *Páṇ.* अपदान्तस्य मूर्धन्यः): अपदान्ताभिसंबद्धमूर्धन्यग्रहणमनुवर्तते. E. बन्ध् with सम् and अभि, krit aff. क्त.

अभिसम्बन्ध Tatpur. m. (-न्धः) Connexion, association, conjunction, relation; e. g. *Jaim. Sútras*: द्रव्याणां कर्मसंयोगे गुणत्वेनाभिसंबन्धः। असाधकं तु तादर्थ्यात्। प्रत्यर्थं चाभिसंयोगात्कर्मतो ह्यभिसंबन्धस्तस्मात्कर्मोपदेशः स्यात्; or प्रयोजनाभिसंबन्धात्पृथक्त्वतां ततः स्यादेककर्म्यमेकशब्दाभिसंयोगात्; or *Patanj.* (on *Páṇ.* VI. 4. 45.): केवलमभिसंबन्धमात्रं कर्तव्यम्; or *Káśiká* (on *Páṇ.* I. 4. 88.): प्रकृतेन संबन्धिना कस्यचिदनभिसंबन्धो वर्जनम्; (comp. also the inst. s. v. अप्राधान्य); or *Sánkhyatattwak.*: दुःखत्रयेणान्तःकरणवर्तिना प्रतिकूलतया चेतनाशक्तेरभिसंबन्धो ऽभिघातः; or a *comm.* on the *Yoga S.* 3. 17.: श्वेतः प्रासाद इति कारकार्थः शब्दः क्रियाकारकात्मा तदर्थः प्रत्ययश्च। कस्मात्। सोपमित्यभिसंबन्धादेकाकार एव प्रत्ययः; or *Nárada* in the *Víramitrod.*: पक्षद्वयाभिसंबन्धाद्विद्वारः समुदाहृतः. E. बन्ध् with सम् and अभि, krit aff. घञ्.

अभिसम्बाध Tatpur. m. f. n. (-धः-धा-धम्) Very narrow, very crowded or obstructed; e. g. *Rámáy.*: वृन्दवृन्दैरयोध्यायां राजमार्गाः समन्ततः। बभूवुरभिसंबाधाः कुतूहलजनैर्वृताः. E. अभि and सम्बाध.

अभिसम्मुख Bahuvr. m. f. n. (-खः-खा or खी-खम्) Facing, in front of; e. g. *Śatapathabr.*: असुं विशं तत्क्षत्रमभिसंमुखां करोति. Comp. अभिमुख. E. अभि-सम् and मुख, fem. टाप् or ङीष्.

अभिसर Tatpur. 1. m. f. n. (-रः-रा-रम्) A companion, a follower; e. g. *Daśakumárach.*: अहं ..... अवोचम्। सखे समापतितमेवाङ्गनाथाभिसरं राजमण्डलं सुगूढमेव संभूय पौरवृद्धैस्तदुपावर्तय.

2. m. pl. (राः) The name of a people or country; (thus in *Weber's Catal.* of the Berlin Mss.; but the name is probably a misreading of अभिसार). E. सृ with अभि, krit aff. अप् (cf. *Páṇ.* III. 3. 57; acc. to *Sáy.* on *Rigv.* I. 3. 8., however, सर belongs to the पचादि — *Páṇ.* IV. 1. 134. —, when the aff. would be अच् which is given also of अभिसर by the comment. of the *Amarak.* and the *Śabdamuktámah.*; in either case, however, the fem. would be in टाप् and the accent the udátta on the last syllable; comp. *Páṇ.* VI. 2. 144.).

अभिसरण Tatpur. n. (-णम्) [1] Approaching, esp. with hostile intent, attacking. [2] A visit, esp. of an amorous kind, an assignation, a lover's appointment; e. g. *Vikramorv.*: ततः प्रविशत्याकाशयानेन कृताभिसरणवेशोर्वशी चित्रलेखा च; or *Daśakumárach.*: बृहस्पतेरुतथ्यभार्याभिसरणम्; or *Gítagov.*: त्वदभिसरणरभसेन वलन्ती। पतति पदानि कियन्ति चलन्ती। नाथ हरे। सीदति राधा वासगृहे. Comp. अभिसार. E. सृ with अभि, krit aff. ल्युट्.

अभिसरत् Tatpur. m. f. n. (-न्-न्ती-त्) [1] Approaching, esp. with hostile intent, attacking. [2] Visiting (as a lover);